

TARKASTUSLAUTAKUNTA ARVIOINTIKERTOMUS 2025

1. PUHEENJOHTAJAN KATSAUS

Tämä arviointikertomus on nykyisen tarkastuslautakunnan ensimmäinen. Samoin tämän vastaanottajan valtuuston käsiteltäväksi tuleva tilinpäätös on ensimmäinen.

Tätä kirjoittaessa maailmassa on jälleen lisääntynyt epävarmuus lisääntyneiden sota-toimien myötä. Usein tapahtumien tärkeys yksittäisen ihmisen näkökulmasta on kääntäen verrannollinen etäisyyden neliöön. Siis joku asia, joka tapahtuu kaukana, tuntuu huomattavasti pienemmältä kuin lähempänä tapahtuvat asiat. Maailmantalous, inflaatio, korot ja logistiikkaan kohdistuvat häiriöt voivat kuitenkin aiheuttaa arvaamattomia ongelmia yksittäiseen suomalaiseen kuntaan. Tulevaisuuden ennustaminen ei muutu helpommaksi epävarmuuden lisääntyessä.

On pakko todeta, että epävarmuudesta huolimatta päätöksiä ja arkea on syytä elää aina kulloinkin valloillaan olevan parhaan tiedon kanssa. Keskitetään omat murheet ja ratkaisut niihin asioihin, joihin voimme itse vaikuttaa. Olettakaamme siis, että kaikki menee lopulta hyvin.

Arviointityössä tullaan keskittymään valtuuston tavoitteisiin. Onko tavoitteita asetettu kohtuudella mutta kuitenkin riittävästi. Onko tavoitteisiin päästy ja onko erityisesti mittareina käytetty arvoja, joiden mittaamisesta on jotain hyötyä. Tavoitetta, jota ei voida arvioida tai mitata ei tule asettaa. Kun tavoitteita pystytään arvioimaan, voidaan myös tunnistaa onnistumisia ja kehityskohteita.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 §:n mukaan arvioida, ovatko valtuuston talousarviossa asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet, sekä onko toiminta ollut tuloksellista ja tarkoituksenmukaista.

Arviointikertomus on tarkastuslautakunnan näkemys yllä mainittuihin asioihin. Arviointi on ensisijaisesti kokonaisuutta arvioivaa. Toisinaan kuitenkin pienet yksityiskohdat voivat olla oleellisia kokonaisuuden näkökulmasta.

Juho Anttila

2. TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA JA KOKOUKSET

Kokemäen kaupungin tarkastuslautakuntaan kuuluvat:

Juho Anttila, puheenjohtaja (varajäsen Harri Rusi)
Minna Kylä-Setälä, varapuheenjohtaja (varajäsen Marika Kilpivuori)
Marika Elomaa (varajäsen Ismo Kopra)
Jorma Haapanen (varajäsen Tero Valkonen)
Olli Nurmi (varajäsen Irene Järvinen)

Kaupungin tilintarkastajana on toiminut tilintarkastusyhteisö BDO Auditor Oy vastuullisena tilintarkastajanaan JHT Aino Lepistö.

Tarkastuslautakunta on käsitellyt kuntalain ja hallintosäännön edellyttämiä asioita tilivuodelta 2025 erikseen hyväksytyn arviointisuunnitelman ja kokousaikataulun mukaisesti. Arviointisuunnitelma on käsitelty kokouksessa 2.10.2025.

Tarkastuslautakunta on pitänyt kuusi tilivuoteen kohdistuvaa kokousta, joissa se on kuullut eri tehtävääalueiden johtavia viranhaltijoita kaupungin toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Tarkastuslautakunta näkee viranhaltijakeskusteluiden olleen rakentavia ja tärkeitä arvioinnin kannalta. Toivomme näkemyksen olevan molemminpuolisesti sama.

Tarkastuslautakunnalla on ollut kokousten ulkopuolisena materiaalina käytössä mm. talousarvio, tilinpäätös, henkilöstökertomus, hallintosääntö sekä julkiset pöytäkirjat.

Tarkastuslautakunta vastaa hallintosäännön mukaisesti kunnan ulkoisesta valvonnasta. Ulkoinen valvonta on toimivasta johdosta riippumatonta. Ulkoista valvontaa suorittaa tilintarkastusyhteisö yhdessä tarkastuslautakunnan kanssa. Sisäinen valvonta on kaupunginhallituksen vastuulla ja kuuluu johtavien viranhaltijoiden päivittäiseen työhön.

Tarkastuslautakunnan jäsenillä on seuraavat esteellisyydet

Juho Anttila: Kiinteistö Oy Hakatienkartanon hallituksen varajäsen,
Kiinteistö Oy Teljän Talot hallituksen varajäsen.

Marika Kilpivuori: tekninen- ja ympäristölautakunta jäsen, elinvoima- ja hyvinvointilautakunnan varajäsen, Kokemäen Teollisuuskylä Oy:n hallituksen jäsen, Kiinteistö Oy Teljän Talot hallituksen varajäsen

Olli Nurmi: sivistyslautakunnan varajäsen kevät 2025

Marika Elomaa: elinvoima- ja hyvinvointilautakunnan varajäsen kevät 2025

Minna Kylä-Setälä: elinvoima- ja hyvinvointilautakunnan jäsen, Kiinteistö Oy Teljän Talot hallituksen jäsen, tekninen- ja ympäristölautakunta varajäsen.

Esteellisyydet on huomioitu tarkastuslautakunnan työskentelyssä.

3. TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

3.1. YLEISTÄ

Kuntalaissa määrätään, että kunnalla on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kokemäen kuntastrategia uudistui valtuustokauden vaihtuessa. Vuoden 2025 arvioinnin kohteena on vielä edellisen valtuustokauden kuntastrategia.

Vuosittain laadittava talousarvio taasen sisältää kunnan lyhyemmän aikavälin toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarviossa on esitettävä tavoitteiden vaatimat määrärahat ja tuloarviot sekä osoitettava miten rahoitustarve katetaan.

Kunnan on omassa toiminnassaan noudatettava talousarviota. Kokemäen talousarvio on tulo- ja menomäärärahojen osalta hallintosäännön mukaisesti bruttomääräisestä sitova.

Toiminnallinen tavoite on kaupunginvaltuuston asettama, talousarvioon sisältyvä määrärahan käyttötarkoitusta, palvelujen määrää tai laatua taikka toiminnan kehittämissuuntausta koskeva tavoite. Tavoite on pyrittävä johtamaan tehtävän toiminta-ajatukselta sekä ilmaisemaan määrää tai laatua. Tavoitteen mittari voi olla sanallinen tai numeraalinen.

Kuntalain mukaan tilinpäätökseen sisältyvässä toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta.

3.2. TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Vuosien varrella toiminnallisten tavoitteiden määrä on vaihdellut. Aikoinaan niitä oli selvästi liian vähän. Nykytilassa tarkastuslautakunta toteaa, että joiltain osin tavoitteita voisi tiivistää. Kaikkien tavoitteiden ei tarvitse olla suuria tai erityisen merkityksellisiä mutta riittävän konkreettisia ja mitattavia. Mittaustavan ei tarvitse olla numeerinen.

Talousarviossa ja tilinpäätöksessä toiminnalliset tavoitteet on jaettu otsikoiden Positiivisen kuntakuvan luominen, Elinkeinorakenteen monipuolistaminen, Kuntalaisten hyvinvointi ja Vihreän siirtymän Kokemäki alle. Otsikot vastaavat kuntastrategian painopistealueita.

Tilinpäätökseen on talousarviosta poiketen tullut tavoitteet ” Mahdollistaa kolmannen sektorin toimintaa mielen hyvinvointiin liittyen” sekä ” Huomioimme vihreän siirtymän tavoitteet aiempaa paremmin koulutuksessa”, joita ei ole esillä talousarviossa.

Konserniyhtiöiden tavoitteet on pääasiallisesti saavutettu. Annettuja määräaikoja ei ole täysin pystytty noudattamaan. Konserniyhtiöiden raportointi on toteutunut ja parantunut.

Arviointipaimintoja tavoitteista

”Kokemäki näkyy ulospäin positiivisesti eri alustoilla” – Toteutui osittain, painottuuko liikaa Facebookiin?

”Parannamme Kokemäen työnantajamielikuvaa” – Toteutui täysin. Tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan tässä on onnistuttu hyvin

”Lisäämme kaupungin viihtyisyyttä ja kehitämme ympäristökuvaa.” Toteutui osin, vastaako tavoitteen otsikko sen sisältöä.

” Tasapuolisen ja oikeudenmukaisen kiinteistöietokannan ajan tasalle saattaminen” – Ei toteutunut. Vastaavaa työtä on kuitenkin osassa kunnissa jatkettu rakennuslain uudistuksen jälkeenkin. Pitääkö toimenpiteen jatkoa selvittää uudelleen. Otsikkotasolla tavoite on väärässä kategoriassa.

” Sitoutamme alueen työntekijöitä Kokemäkeen.” - Ei toteutunut. Kuten tilinpäätöksessä todetaan, on tavoite liian vaikea kaupungin toiminnan näkökulmasta.

” Kehitämme Pitkäljärven aluetta.” – Toteutui osittain. Tehtiinkö kehityssuunnitelmaa alueelle vai kokoontuiko työryhmä vain muutoin.

” Kaupungin palveluiden jatkuvuuden turvaaminen.” – Tavoite toteutui. Tämä tavoite on erityisen tärkeä.

"Kaunis, siisti ja toimiva kaupunkiympäristö" – Tavoite ei toteutunut, koska tavoitteen toimenpiteet ja toteuma vaikuttivat virheellisiltä. Lähiliikuntapaikat olivat jo aiemmin omana tavoitteena.

"Parannamme Kokemäen rakennuskannan energiatehokkuutta." – Tavoite ei toteutunut vuonna 2025, mutta yleisellä tasolla tavoite on pysyvä.

3.3. YLEISET TALOUDELLISET TAVOITTEET

Kokemäen kaupungin tilikautta 2025 voidaan pitää yleisesti ottaen onnistuneena. Taloudelliset tavoitteet saavutettiin ja osittain selvästi ylitettiin.

Kaupungin tuloslaskelman mukaiset ulkoiset **toimintakulut**¹ olivat 20,6 milj. euroa.

Toimintatuotot² olivat 4,3 milj. euroa.

Toimintakate (= toimintatuotot -toimintakulut) oli -16,2 milj. euroa. Toimintakate heikkeni vuodesta 2024 0,6 milj. euroa.

Verotulot olivat 15,6 milj. euroa.

Valtionosuudet olivat 3,4 milj. euroa,.

Vuosikate oli 2,6 milj. euroa. Vuosikate heikkeni 0,4 milj. euroa vuodesta 2024.

Tilikauden ylijäämäksi muodostui 307 262 euroa. Muutetun talousarvion osoittama alijäämä oli 626 145 euroa, eli tulos muodostui talousarviota paremmaksi. **Taseen mukainen kertynyt ylijäämä on 7,2 milj. euroa.**

Kaupungin **omavaraisuusaste** oli vuoden lopussa 38,2 %.

Pitkäaikaisia lainoja kaupungilla oli vuoden lopussa 20,6 milj. euroa, eli 3 134 euroa/asukas.

Konsernilainat olivat 28,5 milj. euroa, eli 4 325 euroa/asukas.

Konsernituloslaskelman osoittama ylijäämä oli 0,3 milj. euroa.

Investointien nettomenot olivat yhteensä 6,2 milj. euroa. Tämä on 1,2 milj. euroa vähemmän kuin muutetussa talousarviossa.

Tarkastuslautakunta haluaa muistuttaa investointeina olevien maahankintojen siirtyvän taseeseen, kun taas taseesta myytävän maan mahdollinen myyntivoitto siirtyy tulokseen.

¹ Varsinainen talousarvio + muutokset

² Varsinainen talousarvio + muutokset

Tarkastuslautakunta haluaa huomioida nousseet korkokulut. Voidaanko korkojen nousua hillitä lainojen maturiteettia muuttamalla tai lainoja yhdistelemällä.

Tilinpäätöksen riskienhallinta osiossa kuvaillaan ansiokkaasti kaupungin operatiiviseen toimintaan kohdistuvia riskejä. Suurimmat riskit liittyvät suoraan talouteen tai epäsuorasti. Haluamme korostaa, että työvoimapalveluiden uudistus on syytä nostaa hyvinvointialueuudistuksen kanssa samalle tasolle. Kunnille siirtyneen työllisyydenhoidon tulevia valtionosuusmuutoksia tai poliittisesti päätettäviä taloudellisia kannustimia ei ole syytä aliarvioida.

Onko kasvaneissa työterveyskustannuksissa asioita, joihin voitaisiin vaikuttaa paremmalla työnantaja toiminnalla tai ennaltaehkäisyllä?

Kiinteistöjen kirjanpidollisia arvoja on poistettu ylimääräisten poistojen avulla viime vuosina. Ylimääräiset poistot tai vähäisellä käytöllä olevat vanhat kiinteistöt eivät juurikaan vaikuta kaupungin rahavirtaan mutta tuloslaskelmaan ne vaikuttavat. Ylimääräisiä poistoja on järkevämpi tehdä etukäteen kuin pakottavassa raossa rakennuksen käytön loputtua.

Vuonna 2025 laadittua kiinteistöstrategiaa on syytä toteuttaa ripeällä aikataululla. Viranhaltijoiden resursseja saadaan keskitettyä aktiiviseen operatiiviseen toimintaan kun ”punaisen salkun” kiinteistöihin käytettäviä resursseja karsitaan.

4. YHTEENVETO

Talous, talous, talous. Kuntatalouden epävarmuus on niin suurta tällä hetkellä, kuten tulevien vuosien taloussuunnitelma näyttää, ettei kovin isolle hengähdykselle valittavasti ole aikaa.

Kaupunginvaltuuston vuodelle 2025 asettamat toiminnalliset tavoitteet on lähes kokonaisuudessaan toteutuneet.

Kiinnitämme huomiota investointien suureen määrään ja siihen liittyvään rahoitustarpeeseen.

Kokemäen lukioon on tullut viime vuosina kansainvälisiä opiskelijoita. Kansainväliset opiskelijat ovat olleet taloudellisesti kunnalle mielekkäitä tähän asti. Tämä vaihe näyttää jäävän varsin lyhytaikaiseksi. Lukion oppilasmäärän kehitys tulee vaikuttamaan niin toiminnallisiin kuin kunnan taloudellisiin tavoitteisiin tulevina vuosina. Onko tehtävissä uusia markkinointitoimenpiteitä oppilasmäärän säilyttämiseksi?

Tarkastuslautakunta on hyvillään, että yleiskaavan valmiiksi saattava työ on jatkunut melkein kymmenen vuoden tauon jälkeen.

Kaupunginvaltuuston hyväksymä periaate, ettei taseessa oleva ylijäämä mahdollista tietoisesti alijäämäisten budjettien laatimista on hylätty jo kahtena vuotena. Tarkastuslautakunta huomauttaa, että periaatetta on joko noudatettava tai luovuttava siitä kokonaan.

Tarkastuslautakunta on suorittanut lakisääteisen arviointitehtävänsä ja jättää tämän vuoden arviointikertomuksen valtuuston käsiteltäväksi.

Kokemäellä, 6 päivänä toukokuuta 2026

Juho Anttila
puheenjohtaja

Marika Kilpivuori
varajäsen

Marika Elomaa
jäsen

Olli Nurmi
jäsen